

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/74/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010527
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010527.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Milana Straku a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci proti odsúdenému A. X., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom E. A. nad K., ul. F. XXXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 29.09.2022 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. júna 2022, sp. zn. 37Pp/151/2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu a u k l a d á s a okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. júna 2022, sp. zn. 37Pp/151/2022, bolo rozhodnuté nasledovne:

„I. Podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 415 odsek 1 Trestného poriadku sa odsúdený A. X., nar. XX.XX.XXXX, podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/67/2014 zo dňa 27.05.2014, z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/79/2013 zo dňa 06.06.2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/79/2013 zo dňa 24.10.2014 a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/14/2016 zo dňa 11.05.2016.

II. Podľa § 68 odsek 1 Trestného zákona určuje odsúdenému skúšobnú dobu 6 (šesť) rokov a súčasne nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným 3 (tri) roky a zároveň odsúdenému ukladá v čase probačného dohľadu nasledujúce obmedzenia a povinnosti:

- podľa § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,
- podľa § 51 odsek 3 písmeno c) Trestného zákona zákaz stretávania sa s O. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. č. XXX,
- podľa § 51 odsek 3 písmeno d) Trestného zákona zákaz vstupu do krčiem, pubov, výčapov a inak označených zariadení určených prevažne na predaj alkoholických nápojov,
- podľa § 51 odsek 3 písmeno e) Trestného zákona zákaz účasti na hazardných hrách, hranie na hracích automatoch a uzatváranie stávk,
- podľa § 51 odsek 4 písmeno b) Trestného zákona príkaz zdržiavať sa v čase od 22.00 hod do 05.00 hod na adrese E. A. nad K., F. XXXX/X
- podľa § 51 odsek 4 písmeno k) Trestného zákona príkaz zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal v zákonnej lehote prokurátor písomne sťažnosť.

Prokurátor podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia poukázal na obsah výrokovej časti napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovné:

„Súd sa nestotožnil s hodnotením ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť, pri ustálení vysokého rizika jeho recidívy. Súd pri hodnotení rizika recidívy vyhodnotil toto ako stredné na hranici akceptovateľnosti pre podmiennečne prepustenie. Súd pri hodnotení tretej podmienky prihliadol na to, že odsúdený vo výkone trestu preukázal svoje polepšenie pozitívnym smerovaním a nastavením vo výkone trestu. Súd si uvedomuje, že riziko zlyhania odsúdeného je na hranici akceptovateľnosti, predovšetkým vzhľadom k jeho trestnej minulosti, avšak na čo súd poukazuje, že odsúdený všetky tresty za svoje činy aktuálne vykonáva. Odsúdený je mladý človek, ktorý sa svojim nesprávnym a protizákonným správaním veľmi skoro dostal do výkonu trestu. Vo výkone trestu je od svojich 16 rokov, strávil tam celú mladosť, aktuálne už vykonáva trest skoro 9 rokov. Vo výkone trestu sa dopustil trestného činu. A hoci je to jeho prvý výkon trestu, vzhľadom na všetky okolnosti odsúdeného je riziko zlyhania stredné až na hranici akceptovateľnosti, vzhľadom na jeho hlavne na začiatku nekontrolovateľné správanie. Avšak nakoľko ide o jeho prvý výkon trestu, tento by mal mať pre neho obzvlášť výchovný efekt.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený i na slobode povedie riadny život, a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho chovania odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Táto prognóza musí vyplývať zo zhodnotenia chovania sa odsúdeného počas výkonu trestu a čiastočne i pred jeho výkonom (predchádzajúce odsúdenia).

S rozhodnutím súdu sa prokuratúra nestotožňuje z nasledovných dôvodov. Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje okrem splnenia formálnych podmienok aj splnenie materiálnych podmienok, ktoré odsúdený nespĺňa. Menovaný bol 4-krát opakovane odsúdený, vykonáva trest pre násilne zločiny. Odsúdenému už v minulosti bola poskytnutá možnosť a priestor k tomu, aby preukázal nápravu, snahu o vedenie riadneho života a o prehodnotenie postojov v doterajšom spôsobe života, pričom dôveru, ktorú mu súd v minulosti pri podmiennečnom odsúdení poskytol nevyužil, nespĺnil tieto očakávania a dopustil sa trestnej činnosti.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplýva, že z výkonu väzby bol prepustený dňa 06.06.2013 a následne opätovne dodaný do výkonu väzby do ústavu Ilava dňa 20.12.2013. V jeho správaní a vystupovaní bol zaznamenaný nedostatok, kedy musel byť upozornený na dodržiavanie zásad slušného správania. Povinnosti si neplnil vždy na požadovanej úrovni. Boli zaznamenané ďalšie porušenia zákonných noriem, nemal poriadok vo svojich osobných veciach u v jednom prípade sa sebapoškodil. Bol zaradený do terapeutickej skupiny, kde porušil liečebný režim. Boli zaznamenané nedostatky v dodržiavaní interných predpisov, keď opakovane nemal poriadok vo svojich osobných veciach, snažil sa nepovoleným spôsobom odoslať list, nenastúpil na výdaj stravy a hral hazardné hry. Na pracovisku sa snaží plniť svoje povinnosti na požadovanej úrovni. Bol však zaznamenaný jeden nedostatok, keď musel byť upozornený na dodržiavanie technologického postupu. Vykazuje jeden disciplinárny trest. Rezervy vykazuje v bode edukácia z dôvodu opakovaných porušení ústavného poriadku, spáchanie trestného činu počas výkonu trestu a v časti zaraďovanie do práce z dôvodu nedodržania správneho

technologického postupu pri práci. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Záverom hodnotenia ústav konštatuje, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a podmiennečné prepustenie neodporúča.

Vzhľadom k uvedenému teda vôbec nie sú naplnené materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie.

Na základe vyššie uvedených skutočností Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu príslušnému rozhodnúť o sťažnosti navrhujem, aby uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 37 Pp 151/2022 zo dňa 13.06.2022 podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a rozhodol vo veci sám zamietnutím návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.“

K sťažnosti prokurátora sa písomne odsúdený nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Na základe preskúmania veci krajský súd zistil, že hoci vyššie citované ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. obsahuje písmená a), b), c), vo výroku napadnutého uznesenia v rozpore s ustanovením § 176 ods. 1 písm. c) Tr. por. absentuje uvedenie konkrétneho písmena ustanovenia § 66 ods. 1 Tr. zák., ktoré okresný súd na posúdenie veci použil.

Pokiaľ ide o vecnú stránku posudzovania splnenia zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca

prezume možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonnodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

K uvedeným všeobecným úvahám považuje krajský súd za potrebné tiež dodať, že podstata inštitútu podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody netkvie v tom, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Podmiennečné prepustenie je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008).

Na základe preskúmania však krajský súd zistil, že okresný súd si neobstaral všetky potrebné doklady na to, aby mohol posúdiť otázky, podstatné pre zákonné rozhodnutie o žiadosti odsúdeného.

Podľa ustálenej súdnej praxe (viď. R 62/1965) správa o správaní sa odsúdeného a plnení svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody v súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody musí byť natoľko konkrétna, aby bolo možné preveriť údaje a tvrdenia, ktoré sú v nej uvedené a potom ich hodnotiť pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení. Bez preštudovania základného trestného spisu nemožno zodpovedne posúdiť ani závažnosť trestnej činnosti, ani stupeň prevýchovy odsúdeného. V konaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba hodnotiť predovšetkým stav prevýchovy odsúdeného s prihliadnutím na ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. (viď R 63/1965).

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že okresný súd v prejednávanej veci v rozpore s vyššie uvedenou ustálenou súdnou praxou si nežadovávajúci spisový materiál, týkajúci sa odsúdeného a disciplinárneho potrestania, prípadne časti spisov nevyhnutných pre rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie. Podľa názoru krajského súdu z uvedeného dôvodu okresný súd objektívne nemohol mať k dispozícii všetky podklady potrebné pre zodpovedné posúdenie závažnosti trestnej činnosti odsúdeného a stupňa jeho prevýchovy, vrátane posúdenia eliminácie príčin, ktoré viedli odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti. Z uvedeného dôvodu podľa názoru krajského súdu okresný súd nemal k dispozícii nevyhnutné podklady na to, aby bolo objektívne možné v danej veci náležite posúdiť, za akých okolností bola odsúdeným spáchaná trestná činnosť, čo ho viedlo k spáchaniu trestnej činnosti, aký viedol život odsúdený pred odsúdením a získať tak relevantné podklady v kontexte ostatných dôkazov k posúdeniu preukázania polepšenia odsúdeného a možnosti očakávania, či v budúcnosti povedie riadny život.

Keďže z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu je nielen nepreskúmateľné, ale aj predčasné, podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu zadovážiť si potrebný spisový materiál, na základe ktorého odsúdený vykonáva uložené tresty odňatia slobody. Súčasne bude povinný vyžiadať si doplňujúce hodnotenia na odsúdeného, z ktorého bude jasne vyplývať časová postupnosť a skutkové okolnosti zakladajúce porušenia povinností odsúdeným, o ktorých sa zmieňuje pôvodné hodnotenie ústavu zo dňa 25.04.2022. Až po tomto doplnení podkladov bude môcť okresný súd vykonať dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre zákonné rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie a rozhodnúť vo veci.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.